

У II кварталі 2023 року в банківському секторі переважно тривали попередні тенденції. Фондування надалі зростало за рахунок коштів населення і навіть більше – бізнесу. Строкова структура коштів клієнтів поліпшувалися завдяки подальшому підвищенню депозитних ставок. Обсяг чистих активів сектору зріс передусім через вищі вкладення в ОВДП і депозитні сертифікати НБУ. Чистий портфель кредитів бізнесу далі скорочувався, проте почав відновлюватися попит на споживі кредити. Значні процентні доходи від високоякісних ліквідних активів і надходження від бізнес-кредитів забезпечили подальше зростання процентного доходу сектору. Банки надалі демонстрували високу операційну ефективність. Завдяки поступовому відновленню економіки резервування було майже нульовим. Разом ці фактори зумовили значний прибуток сектору. У липні НБУ розпочав цикл зниження облікової ставки, проте процентні доходи банків стійкі і чиста процентна маржа висока, тож ризики прибутковості нині невисокі.

Структура сектору

Кількість діючих банків в Україні – 65, за II квартал не змінювалася. Разом з тим у липні у державну власність передано системно важливий Сенс Банк (3% активів сектору) відповідно до законодавства про санкції. Також 1 серпня через систематичне порушення вимог у сфері фінансового моніторингу відкликано ліцензію та розпочато ліквідацію невеликого банку “Конкорд”.

За II квартал частка державних банків знизилася на 0.7 в. п. до 50.2%. Проте враховуючи перехід системно важливого Сенса Банку до групи державних, частка цієї групи в активах сектору в липні перевищила 53%.

Активи

Обсяг чистих активів платоспроможних банків зріс за II квартал на 5.6%. Передусім фінустанови надалі нарощували обсяги депозитних сертифікатів НБУ. Квітнєве запровадження тримісячних депозитних сертифікатів із вищою дохідністю стимулювали вкладення банків у цей інструмент. На початок липня вони налічували вже близько 162 млрд грн.

Чистий гривневий корпоративний кредитний портфель скорочувався протягом перших двох місяців кварталу, проте в червні дещо зріс вперше за останні 12 місяців. Загалом за II квартал обсяг гривневого корпоративного кредитного портфеля знизився на 3.2%, валютного – на 3.7% у доларовому еквіваленті. Водночас, у приватних банках та у Приватбанку гривневі корпоративні кредити зростали. Попит на позики залишається пригніченим, проте за результатами опитування банків у II кварталі більше половини респондентів повідомили про збільшення попиту на позики з боку малого та середнього бізнесу. Кредитування триває переважно в межах програми “Доступні кредити 5-7-9%”: обсяг валових позик за програмою зріс на 8.2% порівняно із попереднім кварталом. Однак збільшення гривневого кредитного портфеля завдяки цій програмі, передусім у сільському

господарстві та торгівлі, далі нівелювалося більшими сумами погашення інших кредитів. Кредити в межах програми і надалі формують близько третини працюючого валового портфеля гривневих кредитів бізнесу.

Обсяги чистого роздрібного гривневого кредитного портфеля в II кварталі зросли вперше з початку повномасштабного вторгнення на 4.5% за квартал, завдяки відновленню карткового кредитування. Нарощування спостерігалось в усіх групах банків, крім іноземних. Також у II кварталі зросли обсяги іпотечного кредитування – на 2.7% або на 0.3 млрд грн, передусім завдяки видачі позик на 1.1 млрд грн за програмою “еОселя”, що перевищили обсяги погашень.

Визнання банками кредитних втрат унаслідок війни призупинилося. У цілому за II квартал питома вага непрацюючих кредитів зросла мінімально, на 0.1 в. п. до 38.9%, з лютого 2022 року – на 12.4 в. п. Частка непрацюючих кредитів фізичним особам у II кварталі вперше з початку воєнного стану знизилася – на 2.0 в. п. (зокрема за рахунок списання непрацюючих кредитів). Водночас за кредитами бізнесу вона зросла на 0.4 в. п.

Фондування

Обсяги зобов'язань платоспроможних банків за II квартал зросли на 5.3% за рахунок приросту коштів клієнтів, більшою мірою бізнесу. Частка останніх у структурі зобов'язань зросла до 49.5%. Загалом кошти клієнтів формують вже майже 92% фондування банків. Банки не потребують ресурсів з інших джерел та поступово повертають дороге рефінансування НБУ – його частка за квартал скоротилася майже вчетверо до 0.2% (рівень липня 2008 року). Валовий зовнішній борг наприкінці I кварталу знизився ще на 8.8% порівняно з показниками попереднього кварталу – до 1.9 млрд дол. США.

За II квартал обсяги гривневих коштів фізичних осіб зросли на 7.5%. Зростання пришвидшилося в червні,

зокрема за рахунок надходжень на поточні рахунки. Строкові кошти населення у гривні зросли швидше – на 14.1% за квартал. Банки у відповідь на зміни в монетарній політиці НБУ дедалі активніше конкурували ставками за довші депозити. Лідерами за приростом строкових коштів у гривні стали приватні банки – на 19.5%.

Кошти фізичних осіб в іноземній валюті за квартал скоротилися – на 5.5%, швидше скорочувалися строкові вклади – на 13.5%. Обсяги валютних коштів знижувалися за всіма групами банків, крім іноземних, найвідчутніше в Приватбанку (на 31%) та приватних фінустановах (на 19.4%). Рушієм зниження стало зміцнення готівкового обмінного курсу з початку року, що зменшило дохідність валютних вкладів та призвело до скорочення попиту на них. Відповідно знизилася обсяги купівлі безготівкової валюти для розміщення на депозит на 55.6% та депозити із захистом від зміни курсу – на 61.2%.

Обсяги гривневих корпоративних вкладів зросли на 12.9% за квартал, хоча темпи зростання сповільнювалися протягом кварталу. Кошти у валюті зростали повільніше – на 6.8%. Значний приріст валютних коштів бізнесу у держбанках, на 24% за квартал, забезпечили передусім державні компанії.

Рівень доларизації коштів клієнтів за квартал знизився на 2.1 в. п. до 36%. Для коштів населення скорочення було значнішим, до 34.6%, унаслідок нарощення коштів у гривні та зниження популярності валютних вкладів.

Процентні ставки

Упродовж II кварталу облікова ставка НБУ залишалася на рівні 25% річних, поки не була знижена наприкінці липня до 22% річних. З квітня у разі активного залучення гривневих депозитів населення строком понад три місяці банки отримали можливість вкладати кошти у тримісячні депозитні сертифікати НБУ. Процентна ставка за ними дорівнювала обліковій, що вище, ніж за овернайт. Це стимулювало банки і надалі збільшувати ставки за строковими депозитами. В середньому вартість тримісячних депозитів фізичних осіб зросла на 1.6 в. п. за квартал до 14%. Спред між тримісячними та річними депозитами знизився до 1.2 в. п. на кінець кварталу. Вартість коштів суб'єктів господарювання також збільшилася до 14.1% річних. Високі ставки для бізнесу пропонувалися переважно державними (крім Приватбанку) та приватними банками.

Упродовж кварталу ставки за кредитами фізичних осіб дещо знизилася – до 28.5% річних, а за кредитами бізнесу коливалися близько 20% річних.

Фінансові результати і капітал

У II кварталі сектор отримав майже стільки ж прибутку, як і в попередньому, – 34 млрд грн, близько 40% якого забезпечив Приватбанк. Прибуток зумовлено стабільним зростанням чистого процентного доходу, передусім від високоліквідних активів, та майже нульовим резервуванням. Збиток за квартал у розмірі 0.01 млрд грн сформували 15 малих банків (з початку року – вісім).

Операційна ефективність банків зберігалася високою. Зростання операційних витрат у річному обчисленні було співмірним зі зростанням доходів. Тож співвідношення операційних витрат і операційного доходу (CIR)¹ становило 39.9% порівняно з 39.4% у відповідному періоді минулого року. За підсумками кварталу операційно прибутковими було 53 установи.

Процентні доходи банків зросли на понад 50% у річному обчисленні. Найбільшу частку у процентних доходах становлять надходження від депозитних сертифікатів НБУ та ОВДП: 52% за квартал. Темпи зростання процентних доходів від суб'єктів господарювання сповільнилися до 19.3% у річному обчисленні, а процентні надходження від фізичних осіб і далі скорочувалися. Процентні витрати за рахунок значної частки дешевих поточних рахунків у портфелі зростали помірніше за доходи. Тож чистий процентний дохід за квартал зріс на 40.2% у річному обчисленні. Чистий комісійний дохід знижувався у квітні-травні, однак у червні відновився до рівня березня. Порівняно з попереднім кварталом він був на 3% меншим, але в річному обчисленні зріс на 24.3%. Його динаміка значною мірою визначалась обсягом операцій з платіжними картками. Прибуток від операцій купівлі-продажу валюти скорочувався, хоча залишався вищим, ніж у 2021 році.

Протягом II кварталу банки розформовували резерви під кредити та дебіторську заборгованість, натомість доформували 3.4 млрд грн резервів під ОВДП через зміну обсягів та строковості портфеля. Сукупні відрахування до резервів за квартал становили лише 0.8 млрд грн.

Перспективи та ризики

Зниження облікової ставки НБУ наприкінці липня визначило початок циклу пом'якшення монетарної політики. Це зумовить зниження ринкових відсоткових ставок. Проте банки зберегли високу чисту процентну маржу, тож ризики прибутковості для них помірні.

Відновлення економіки знижує кредитний ризик. Для оцінки обсягу втрат від кредитного ризику та ймовірної потреби у капіталі НБУ проводить оцінку стійкості 20 найбільших банків. Перші результати діагностики оптимістичні: суттєвих недооцінок кредитного ризику НБУ не виявив. Тож потреба в капіталі для сектору навряд чи буде значною. Більшість банків, ймовірно, зможе відновити капітал за рахунок поточних прибутків. За результатами оцінки стійкості пріоритетом НБУ буде запровадження нових вимог до достатності капіталу, впровадження відкладених заходів та поновлення вимог до формування буферів капіталу. До виконання цих вимог обмеження на розподіл банками капіталу залишатимуться у силі.

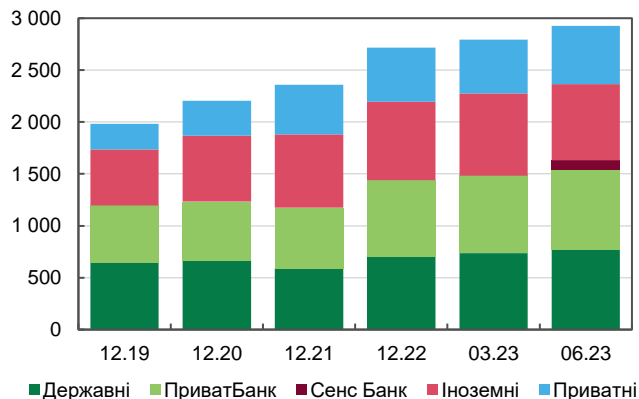
Роль і частка державних банків зростає. Аби сектор надалі ефективно працював, попри підвищення концентрації й пов'язані з цим ризики, завдання та стратегії державних банків повинні бути оновлені з урахуванням тривалих умов безпекової невизначеності.

¹ Без переоцінки цінних паперів, валюти та деривативів.

Структура сектору

Обсяг загальних активів у II кварталі зріс на 4.7% переважно за рахунок приватних банків. У II кварталі кількість працюючих банків не змінилася. Однак у липні було вирішено вивести з ринку системно важливий Сенса Банк через санкції до його власників відповідно до законодавства: 22 липня 100% акцій банку перейшло у власність держави. Також у серпні відкликано банківську ліцензію та почато процедуру ліквідації банку "Конкорд" (0.2% активів сектору) через систематичне порушення вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу.

Графік 1. Загальні активи банків, млрд грн*

* За квартал з урахуванням коригуючих проводок. Платоспроможні банки поділено на групи згідно з класифікацією у відповідному звітному періоді.

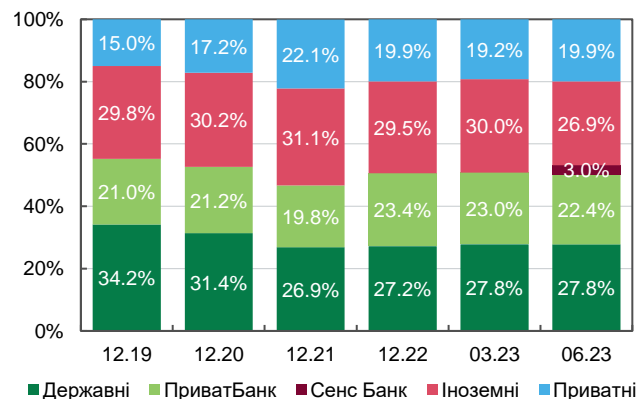
Таблиця 1. Кількість банків*

	2019	2020	2021	2022	I.23	II.23
Платоспроможні	75	73	71	67	65	65
Зміна	-2	-2	-2	-4	-2	0
Державні, у т.ч. ПриватБанк	5	5	4	4	4	4**
Зміна	0	0	-1	0	0	0**
Іноземні	20	20	20	16	15	14**
Зміна	-1	0	0	-4	-1	0**
Приватні	50	48	47	47	46	46***
Зміна	-1	-2	-1	0	-1	0

* Кількість наведено на кінець відповідного періоду. ** Сенса Банк перекласифіковано з групи банків з іноземним капіталом до групи державних 22 липня. *** 1 серпня розпочато процедуру ліквідації приватного банку "Конкорд".

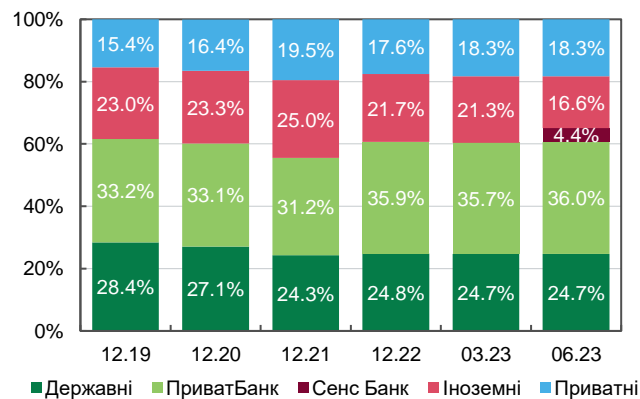
Державні банки, включно з Приватбанком, надалі становлять понад половину активів сектору – 50.2% за чистими активами, у коштах населення – 60.7% (53.2% та 65.1% відповідно з урахуванням Сенса Банку). Дещо зросла частка приватних банків за чистими активами – на 0.7 в. п.

Графік 2. Розподіл чистих активів за групами банків*

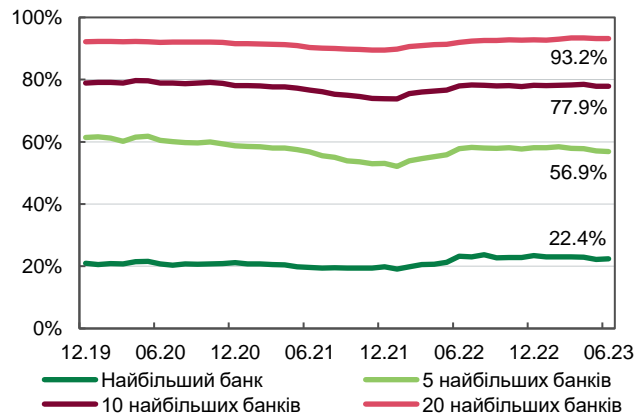
* За квартал з урахуванням коригуючих проводок.

Графік 3. Розподіл депозитів фізичних осіб за групами банків

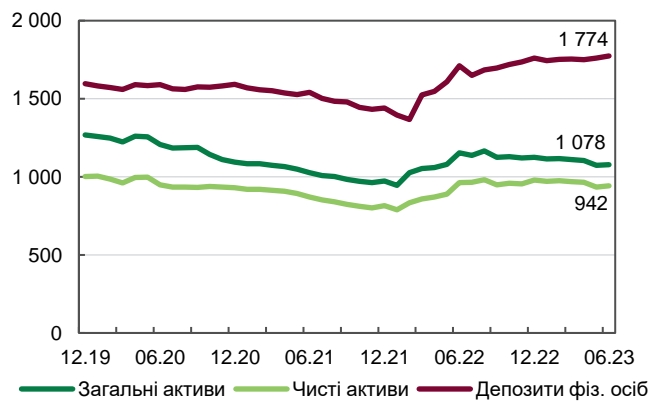

З початку повномасштабної війни частка чистих активів найбільших п'яти банків зросла на 3.0 в. п., найбільших 20 банків – на 2.6 в. п. Проте у II кварталі дещо знизилася частка чистих активів найбільшого в системі Приватбанку, водночас його частка в депозитах фізичних осіб дещо зросла.

Графік 4. Частка найбільших банків у чистих активах сектору

Графік 5. Рівень концентрації сектору за показником ННІ*

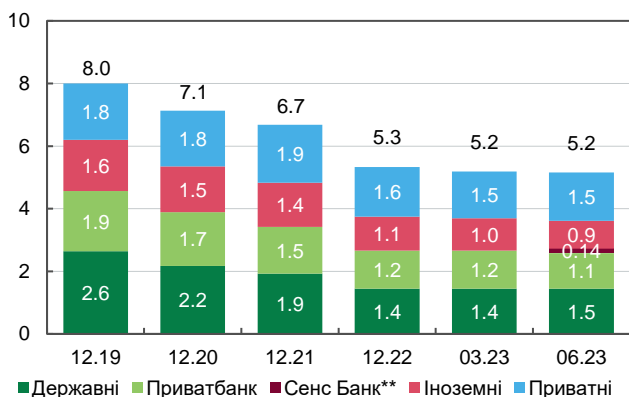

* Індекс Херфіндаля – Хіршмана (ННІ) – індикатор концентрації на банківському ринку. Розраховується як сума квадратів часток окремих банків у загальному обсязі. Може набувати значень від 0 до 10 000 (до 1 000 – ринок є слабо концентрованим). Депозити фізичних осіб включають ощадні сертифікати.

Банківська інфраструктура

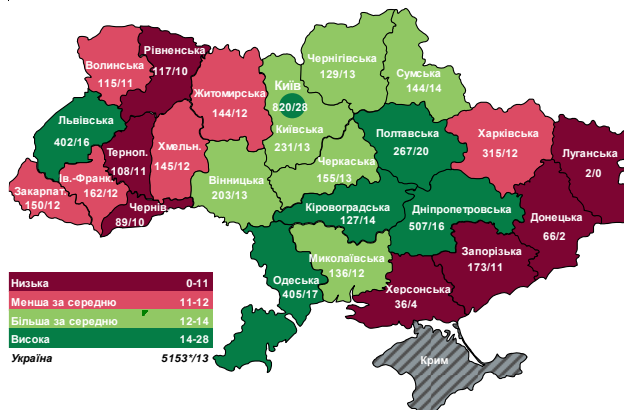
У II кварталі зафіксовано найменшу з 2015 року кількість закритих структурних підрозділів банків. За квартал кількість підрозділів зменшилася на 40, найбільше – у регіонах, де ведуться активні бойові дії. Переважно іноземні банки відкривали нові підрозділи.

Графік 6. Кількість структурних підрозділів банків*, тис. од.

* Відокремлені структурні підрозділи й головні офіси. ** Державний з 22 липня 2023 року.

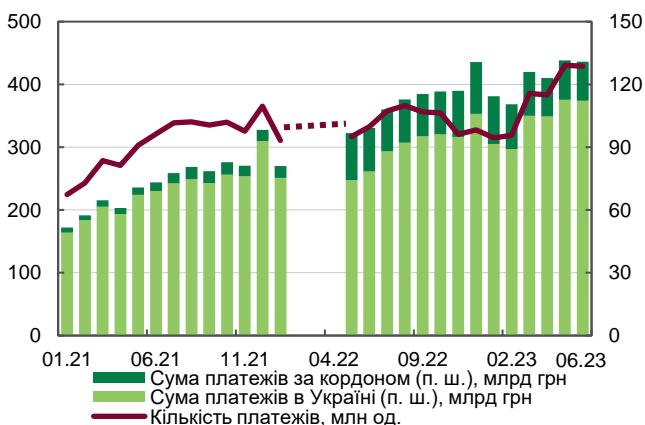
Графік 7. Діючі структурні підрозділи банків в окремих регіонах на 1 липня 2023 р., од./од. на 100 тис. населення

До розрахунку взято наявне населення станом на 1 лютого 2022 року.
* Не включено 5 структурних підрозділів (у тому числі 3 закордонних).

Обсяги розрахунків платіжними картками в торговельній мережі надалі зростають – на понад 20% за кількістю та майже на 10% за сумою за II кв., передусім за рахунок платежів в Україні.

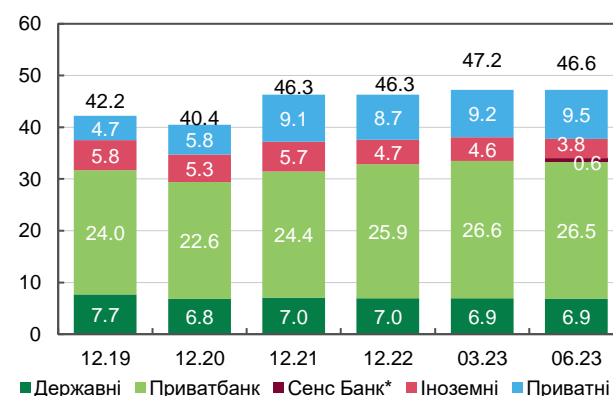
Графік 8. Розрахунки платіжними картками в магазинах (торговельній мережі)

Упродовж лютого – квітня 2022 року статистичні дані не збиралися.

Кількість активних платіжних карток зменшилася вперше з II кварталу 2022 року. У звітному кварталі лише у приватних банках зріс обсяг карток. Найбільше скорочення – в іноземних банках.

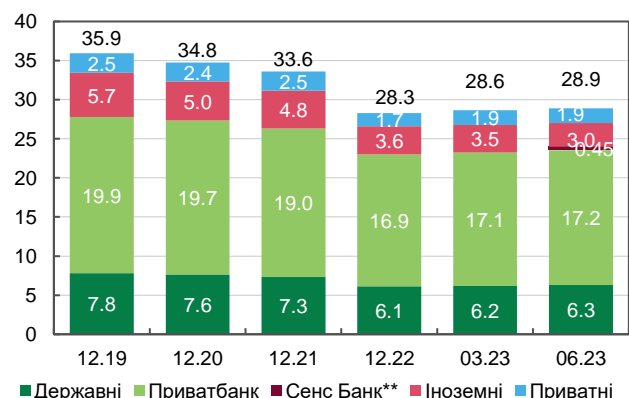
Графік 9. Кількість активних платіжних карток за групами банків, млн од.

* Державний з 22 липня 2023 року.

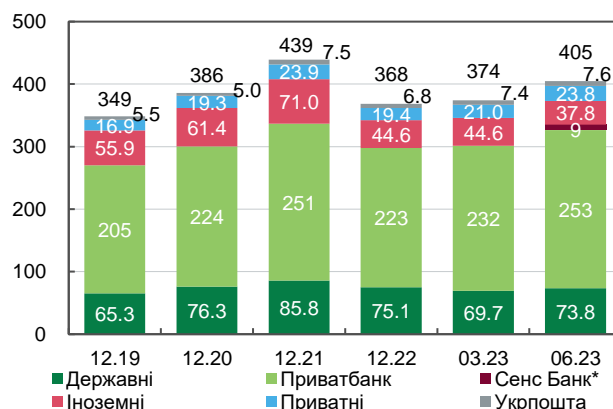
Мережа POS-терміналів зростає впродовж останніх чотирьох кварталів. У II кварталі найбільшим приріст був у Приватбанку та інших держбанків (+21.1 тис. та +4.1 тис. відповідно). Іноземні банки дещо скоротили кількість терміналів. Мережа банкоматів зростала другий квартал поспіль. Частка Сенс Банку в платіжній інфраструктурі (картки, банкомати, POS) банків становить близько 1%.

Графік 10. Кількість банкоматів* банків, тис. од.

* Кількість банківських пристроїв самообслуговування (банкомати, депозитні банкомати, програмно-технічні комплекси самообслуговування). ** Державний з 22 липня 2023 року.

Графік 11. Кількість платіжних терміналів (POS), тис. од.

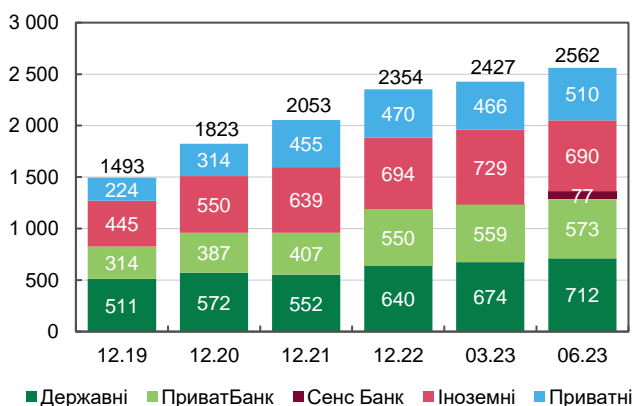

* Державний з 22 липня 2023 року.

АКТИВИ

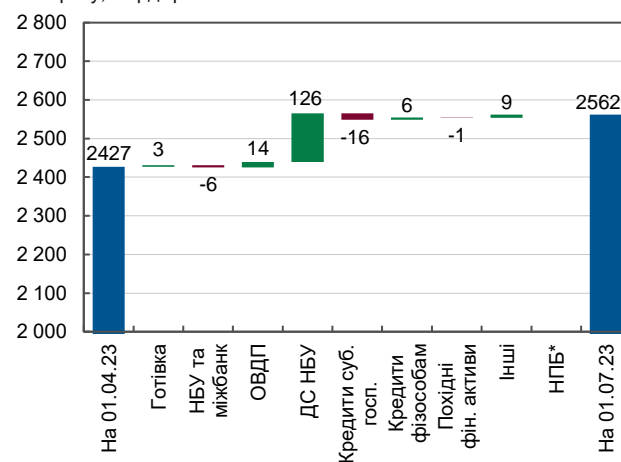
У II кварталі обсяги чистих активів банків збільшилися на 5.6%, переважно через зростання депозитних сертифікатів у НБУ на 35.7%, найбільше в приватних та державних банках. Частка депозитних сертифікатів НБУ зростає на 4.2 в.п. у структурі чистих активів за одночасного зменшення частки кредитів суб'єктів господарювання.

Графік 12. Чисті активи* за групами банків, млрд грн

* Скориговані на резерви за активними операціями банків. За квартал з урахуванням коригуючих проводок.

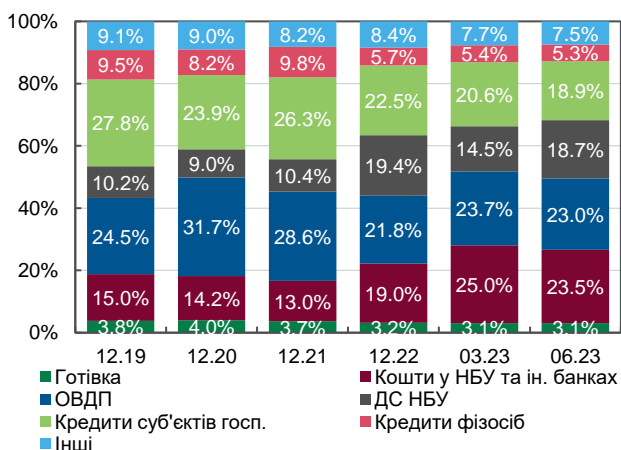
Графік 13. Зміна чистих активів за складовими у II кварталі 2023 року, млрд грн

* Неплатоспроможні банки.

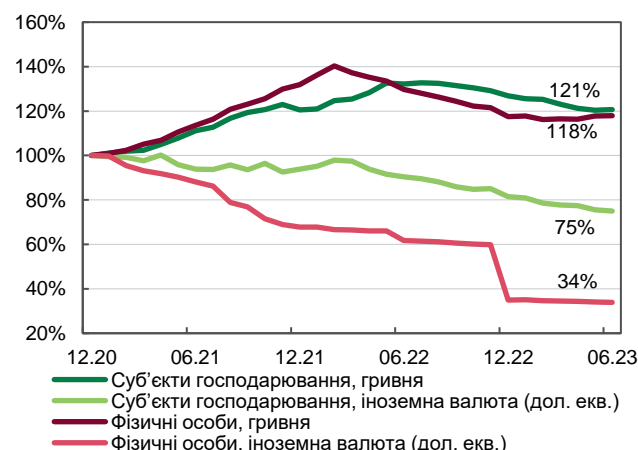
Портфель валових гривневих кредитів корпораціям четвертий квартал поспіль скорочується, попри зростання обсягів використання державних програм підтримки. Проте у II кв. скорочення портфеля уповільнилося, а в червні навіть спостерігалось певне його зростання. Вперше з початку повномасштабної війни валові гривневі кредити фізособам зросли – на 1.9% кв./кв.

Графік 14. Структура чистих активів сектору за складовими*

* Скориговані на резерви за активними операціями банків. За квартал з урахуванням коригуючих проводок.

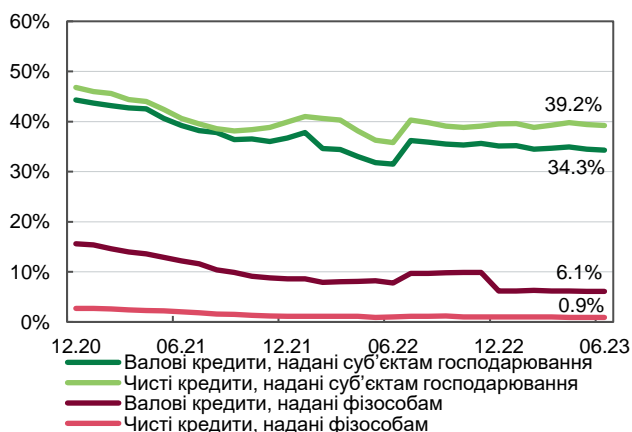
Графік 15. Валові кредити суб'єктам господарювання та фізичним особам, 2020 = 100%

У банках, платоспроможних станом на 1 липня 2023 року.

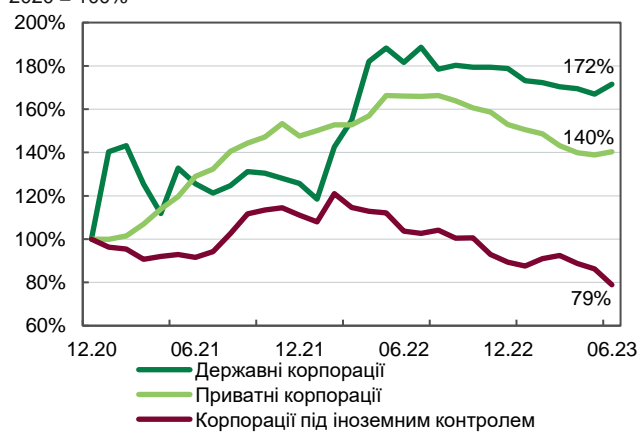
Доларизація чистих кредитів, що надані суб'єктам господарювання, знизилася за II квартал на 0.4 в. п. через швидші темпи зниження кредитів в іноземній валюті.

Графік 16. Частка валютних кредитів

Найпомітніше у II кварталі знизилася чисті кредити корпораціям під іноземним контролем – на 14.7%. Натомість обсяг позик держкорпораціям дещо зріс – на 0.7 кв/кв.

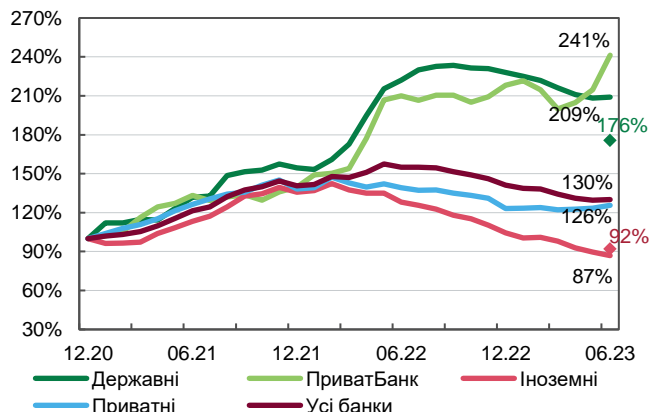
Графік 17. Чисті гривневі кредити нефінансовим корпораціям, 2020 = 100%*

* У банках, платоспроможних станом на 1 липня 2023 року.

У II кварталі сповільнилося зниження обсягу чистих гривневих кредитів суб'єктам господарювання до 3.2% кв./кв. Найбільше зниження гривневого кредитування бізнесу відбулося в іноземних банках – на 11.3% кв./кв., водночас такі кредити значно зросли у Приватбанку – на 20.8%. Вперше від запровадження воєнного стану чисті гривневі кредити фізичним особам у II кварталі збільшилися на 4.5% кв./кв. Таке зростання спостерігалось в усіх групах банків, крім іноземних.

Графік 18. Чисті кредити суб'єктам господарювання в гривнях, 2020 = 100%*

* У банках, платоспроможних станом 1 липня 2023 року. Точки відображають результат перекласифікації Сенс Банку.

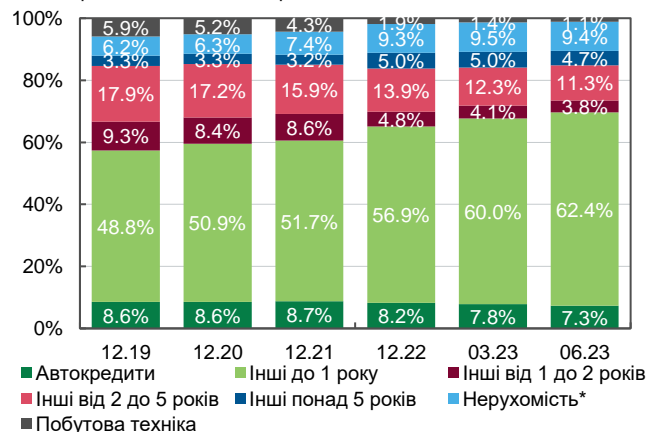
Графік 19. Чисті кредити фізичним особам у гривнях, 2020 = 100%*

* У банках, платоспроможних станом 1 липня 2023 року. Точки відображають результат перекласифікації Сенс Банку.

У II кварталі у структурі кредитів домогосподарствам зростає частка позик на поточні потреби (до одного року) на 2.4 в. п. за рахунок нових кредитів. Тенденція триває 6 кварталів поспіль.

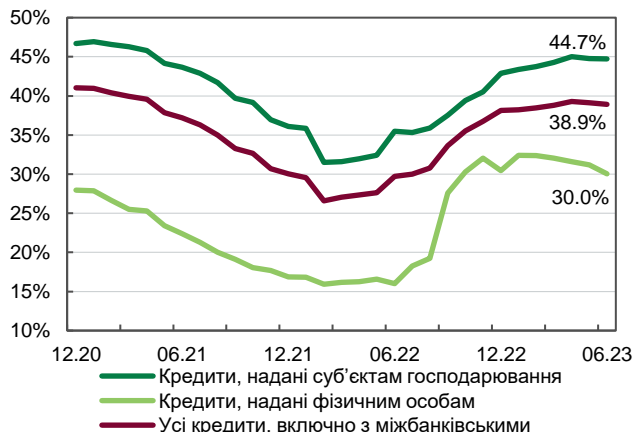
Графік 20. Структура чистих гривневих кредитів домашнім господарствам за цільовим призначенням

* На придбання, будівництво та реконструкцію нерухомості.

У II кварталі частка непрацюючих кредитів мінімально зростає, на 0.1 в. п. Частка непрацюючих кредитів бізнесу збільшилася на 0.4 в. п., за кредитами населенню – знизилася на 2 в. п.

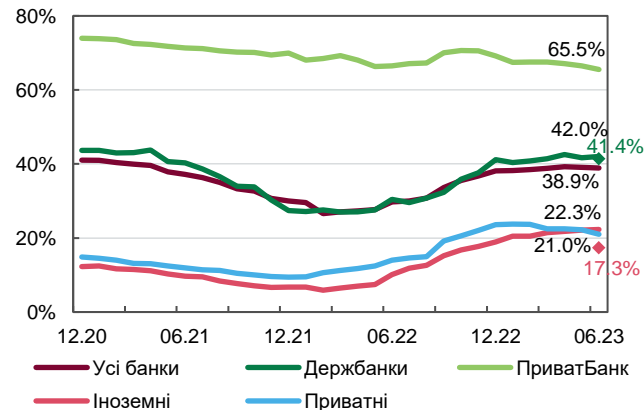
Графік 21. Частка непрацюючих кредитів у портфелях банків*

* Усі банки, включно з неплатоспроможними, без позабалансових зобов'язань. Фізичні особи включно з фізичними особами-підприємцями.

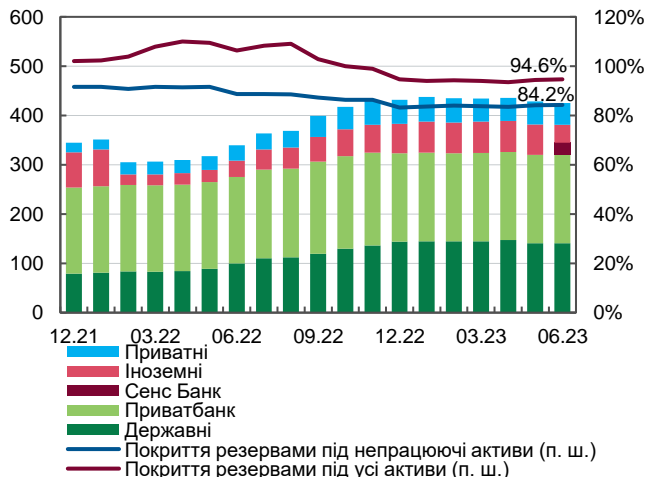
У II кварталі частка непрацюючих кредитів в окремих групах банків знизилася через списання непрацюючих роздрібних кредитів у приватних банках, а також через зростання нових кредитів: у приватних – на 1.4 в. п. та в Приватбанку – на 2.0 в. п. Водночас в інших державних та іноземних банках частка непрацюючих кредитів дещо зросла.

Графік 22. Частка непрацюючих кредитів у портфелях банків за групами*

* Включно з міжбанківськими кредитами; усі банки, включно з неплатоспроможними; без позабалансових зобов'язань. Точки відображають результат перекласифікації Сенс Банку.

Графік 23. Обсяг непрацюючих активів (млрд грн) та рівень покриття резервами*

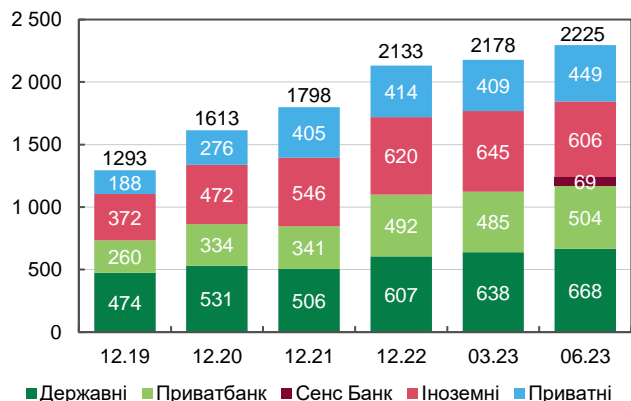

* Включно з міжбанківськими кредитами; усі банки, включно з неплатоспроможними; без позабалансових зобов'язань.

Фондування

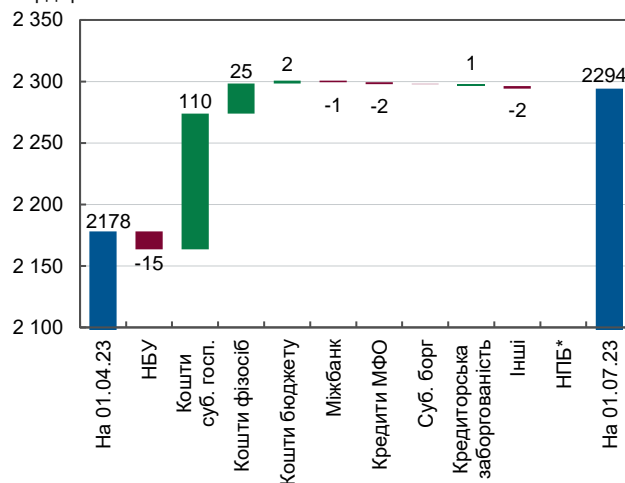
Обсяги зобов'язань платоспроможних банків за II квартал збільшилися на 5.3% за рахунок активного зростання коштів бізнесу та населення. Найактивніше зобов'язання зростали у приватних (на 9.6%) та державних (+4.6%) банках.

Графік 24. Структура зобов'язань за групами банків, млрд грн

У банках, платоспроможних станом 1 липня 2023 року.

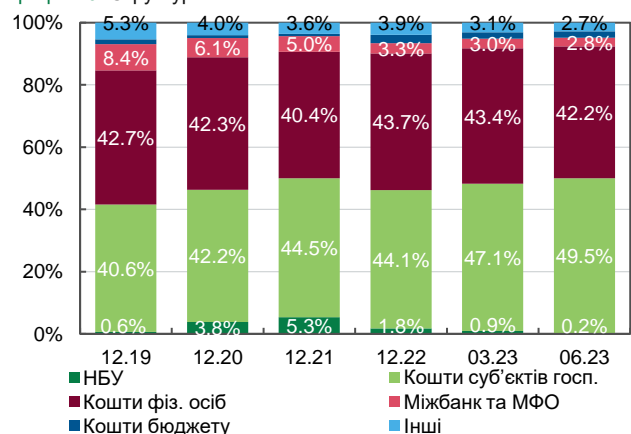
Графік 25. Зміна зобов'язань за складовими у II кварталі 2023 року, млрд грн

* Неплатоспроможні банки.

Частка коштів клієнтів у структурі зобов'язань зросла на 1.3 в. п. до 91.7% через стрімкий приріст коштів бізнесу (+2.4 в. п.). Частка інших складових скоротилася в середньому на 0.5 в. п.

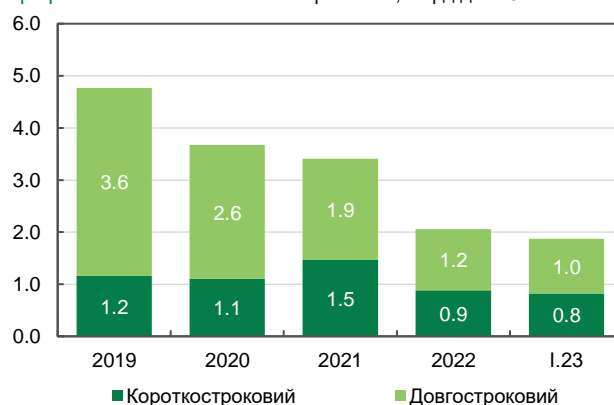
Графік 26. Структура зобов'язань банків*

* У тому числі ощадні сертифікати.

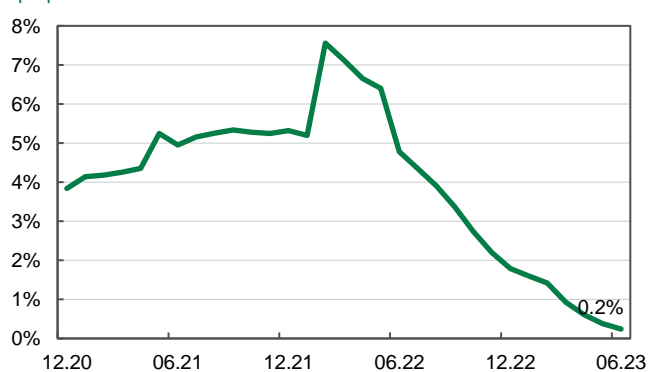
За II квартал 2023 року валовий зовнішній борг банків знизився на 8.8% (-28.8% р/р) до 1.9 млрд дол. США за рахунок поступового погашення зобов'язань.

Графік 27. Валовий зовнішній борг банків, млрд дол. США

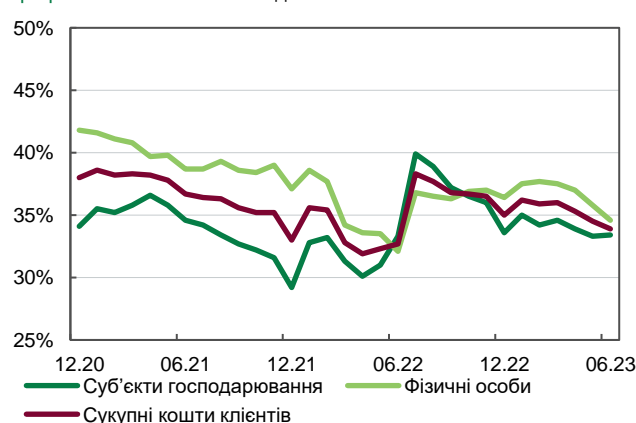
Подальше заміщення банками дорогого рефінансування коштами клієнтів зменшило частку НБУ в зобов'язаннях на 0.7 в. п. до 0.2% (рівень липня 2008 року).

Графік 28. Частка коштів НБУ в зобов'язаннях банків

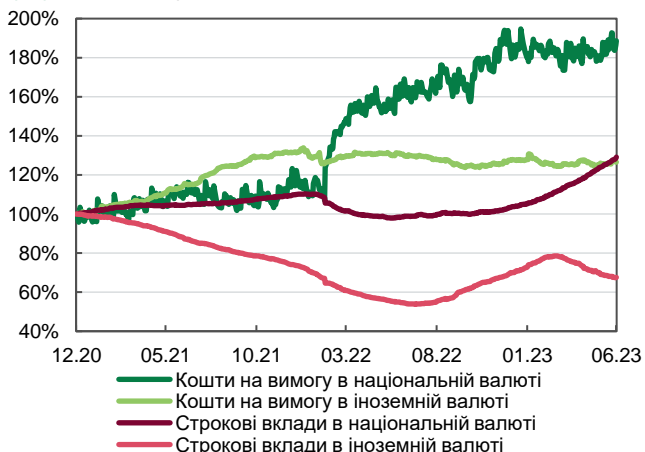
Рівень доларизації вкладів фізосіб зменшився на 3 в. п. до 34.6% через активне зростання вкладів у гривні та поступове скорочення обсягів строкових депозитів у валюті.

Графік 29. Частка валютних депозитів

За квартал обсяг коштів фізичних осіб у гривні зріс на 7.5%, а у валюті знизився на 5.5%. Строкові вклади населення у гривні зростали значно активніше – на 14.1%.

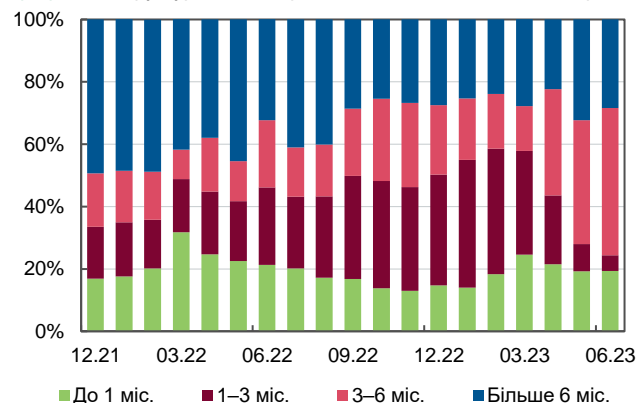
Графік 30. Кошти фізичних осіб, 2020 = 100%

У банках, платоспроможних станом 1 липня 2023 року.

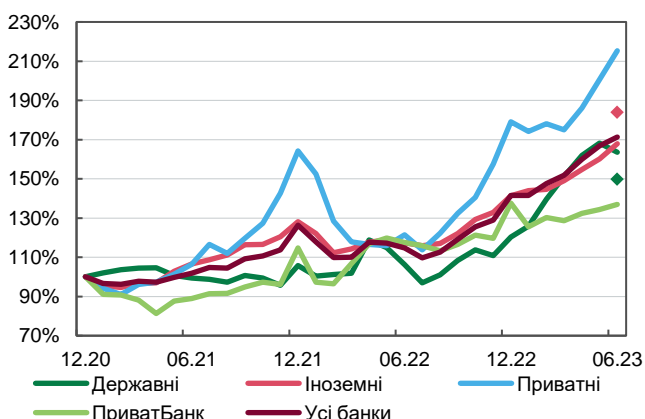
Частка нових короткострокових депозитів до 1 міс. за квартал майже не змінилась. У структурі строкових коштів домінують депозити терміном 3–6 міс. – 47.2% та понад 6 міс. – 28.4%.

Графік 31. Структура нових строкових депозитів домогосподарств

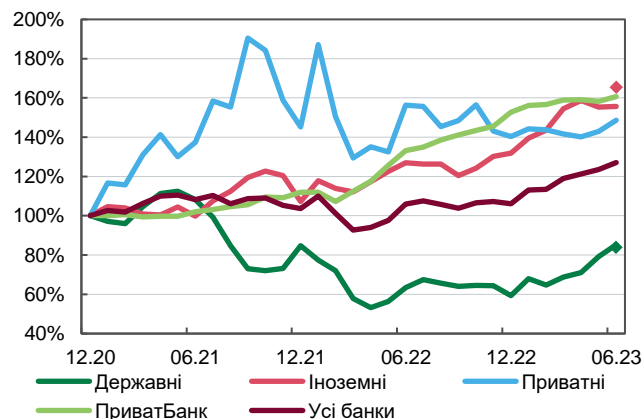
За II квартал гривневі обсяги корпоративних коштів клієнтів зросли на 12.9%. Нарощення відбувалося за всіма групами банків, але найбільше залучили приватні (+23%) та іноземні банки (12.7%). Натомість кошти бізнесу в іноземних валютах зростали помірно – на 6.8% (+19.9% р/р). Найвідчутніше валютні кошти наростили державні (без Приватбанку) – на 24%, за рахунок вищих за середні ставок.

Графік 32. Динаміка коштів суб'єктів господарювання в національній валюті за групами банків, 2020 = 100%*

* У банках, платоспроможних станом 1 липня 2023 року. Точки відображають результат перекласифікації Сенса Банку.

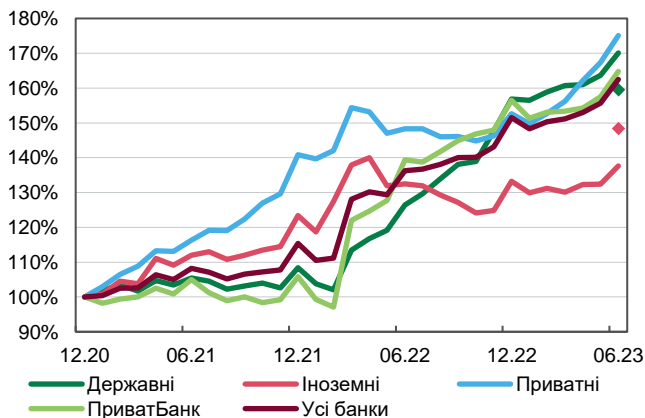
Графік 33. Динаміка коштів суб'єктів господарювання в іноземних валютах (в еквіваленті дол. США) за групами банків, 2020 = 100%*

* У банках, платоспроможних станом 1 липня 2023 року. Точки відображають результат перекласифікації Сенса Банку.

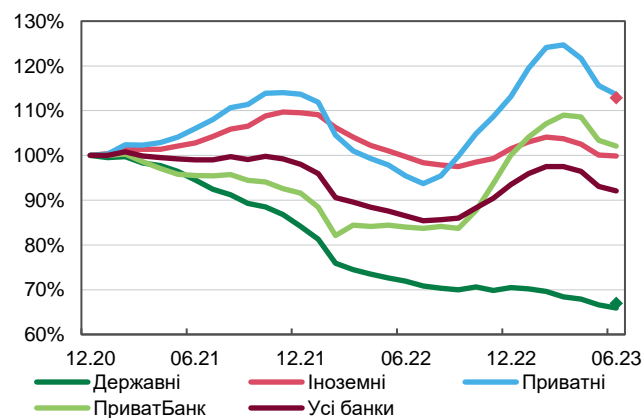
Кошти населення у гривні зросли на 7.5% (+19.2% р/р) за рахунок приросту як строкових вкладів, так і коштів на поточних рахунках, особливо під кінець кварталу. Найвищі темпи зростання коштів були у приватних банках – 12.1% та Приватбанку – на 7.4%. Водночас кошти в іноземній валюті знизилися на 5.5% (+6.5% р/р) передусім через скорочення обсягів конвертаційних депозитів.

Графік 34. Динаміка коштів фізичних осіб у національній валюті за групами банків, 2020 = 100%*

* У банках, платоспроможних станом 1 липня 2023 року. Точки відображають результат перекласифікації Сенса Банку.

Графік 35. Динаміка коштів фізичних осіб в іноземних валютах (у дол. еквіваленті) за групами банків, 2020 = 100%*

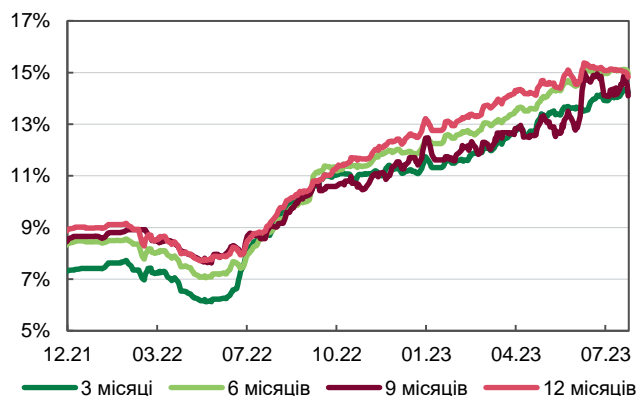

* У банках, платоспроможних станом 1 липня 2023 року. Точки відображають результат перекласифікації Сенса Банку.

Відсоткові ставки

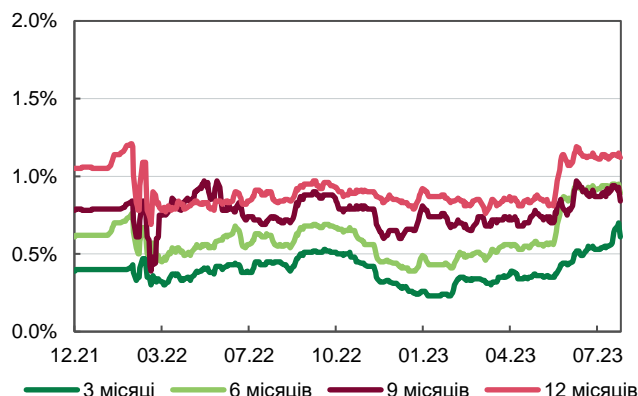
Вартість 12-місячних депозитів у гривнях за II квартал зросла на 1.3 в. п. – до 15.2% річних. Спред між 3-місячними та 12-місячними депозитами зменшився – до 1.2 в. п. на кінець кварталу та до 1.0 в. п. у липні.

Графік 36. Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб у гривнях, % річних*

* За даними агентства "Thomson Reuters", 5-денна ковзна середня.

Графік 37. Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб у доларах США, % річних*

* За даними агентства "Thomson Reuters", 5-денна ковзна середня.

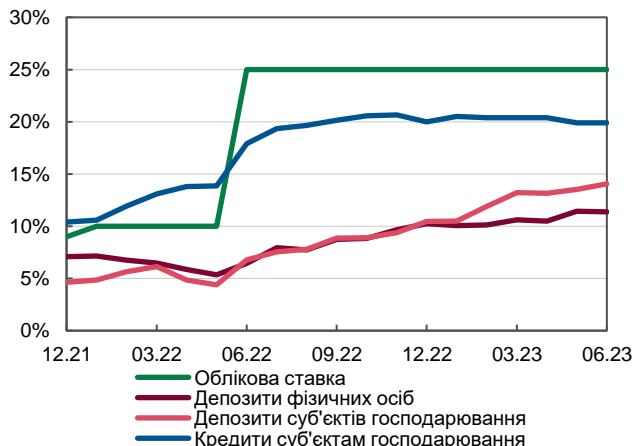
Ставки за кредитами фізичним особам дещо знизились – до 28.5% річних, за кредитами бізнесу – продовжили коливатись близько 20% річних. Вартість депозитів суб'єктів господарювання зросла до 14.1% річних.

Графік 38. Відсоткові ставки за новими кредитами* у гривнях, % річних

* Без пролонгації або інших змін кредитних умов.

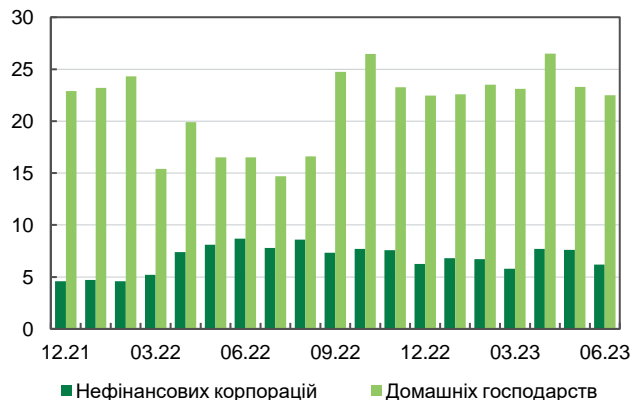
Графік 39. Облікова ставка НБУ та вартість нових депозитів і кредитів* у гривнях, % річних

* За щоденними даними, 5-денна ковзна середня.

Спред між ставками за новими кредитами та депозитами бізнесу звужився внаслідок подорожчання депозитів, у ритейлі – через здешевлення кредитів. Процентна маржа була незначно нижче, ніж у січні 2023 року.

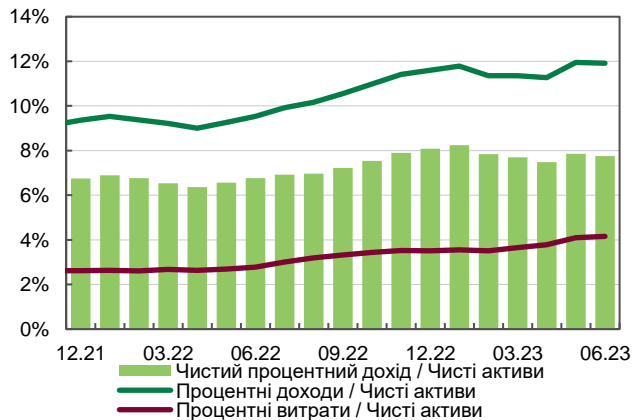
Графік 40. Спред між ставками за новими** кредитами і депозитами, в. п.*

* З урахуванням неплатоспроможних банків.

** До нових депозитів та кредитів належать обсяги за первинними договорами, укладеними у звітному періоді, та за додатковими договорами, за якими відбулася зміна суми або відсоткової ставки.

Графік 41. Процентна маржа банків*

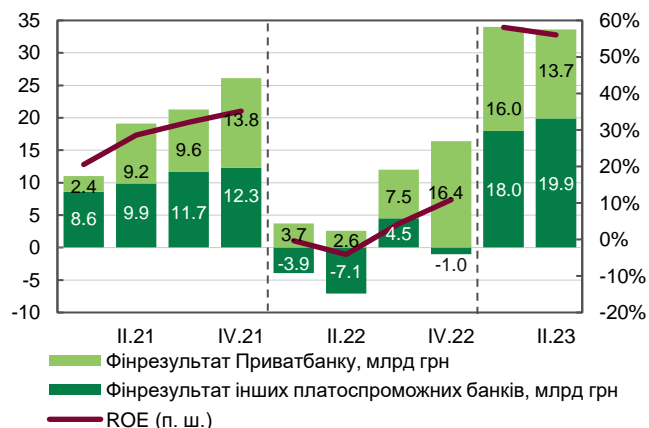

* Чистий процентний дохід до плинного середнього обсягу чистих активів за звітний місяць та два попередніх. З урахуванням неплатоспроможних банків.

Фінансові результати та капітал

За II квартал 2023 року сектор отримав 34 млрд грн прибутку, 41% якого – прибуток Приватбанку.

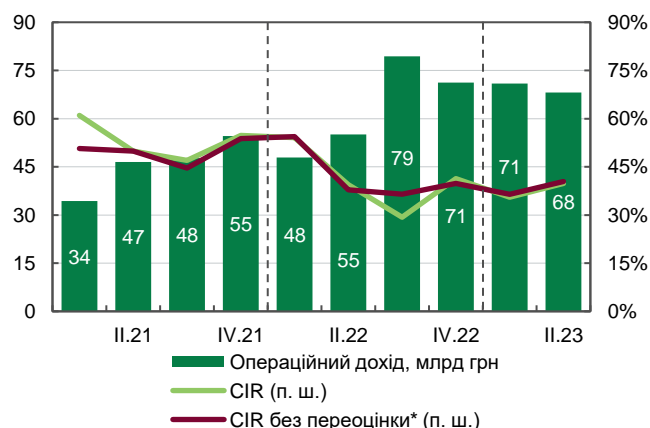
Графік 42. Фінансовий результат* та рентабельність капіталу банків

* За квартал з урахуванням коригуючих проводок, крім кількох малих банків, які не подали балансових даних з коригуючими проводками.

Операційна ефективність сектору залишалася високою: CIR становив 39.9% порівняно з 39.4% у II кварталі 2022 року.

Графік 43. Операційні доходи та операційна ефективність банків

* CIR (Cost-to-Income Ratio) – відношення операційних витрат до операційних доходів.

Чистий процентний дохід третій квартал поспіль стабільно високий (+40.2% р/р), чистий комісійний дохід – зріс на 24.3% р/р.

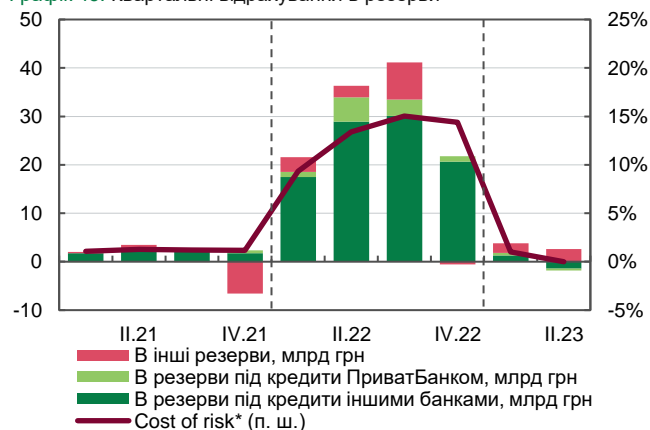
Графік 44. Складові операційного доходу банків за період*, млрд грн

* З урахуванням коригуючих проводок, крім кількох малих банків, які не подали балансових даних з коригуючими проводками.

У II кварталі банки розформували 1.8 млрд грн резервів під кредити та 0.7 млрд грн резервів під дебіторську заборгованість та сформували 3.4 млрд грн резервів під цінні папери.

Графік 45. Квартальні відрахування в резерви**

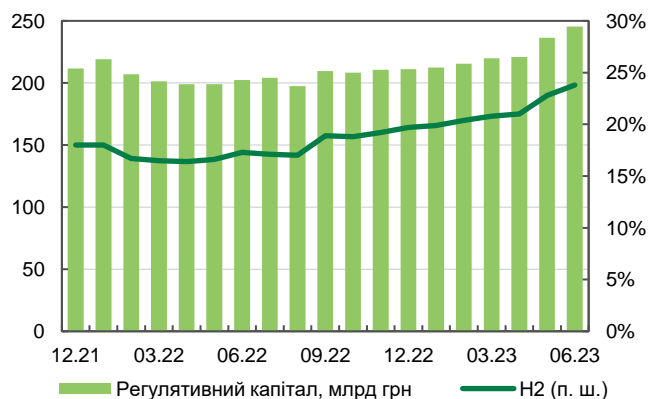

* Приведені до річних значень відрахування в резерви під кредити з початку року до чистого кредитного портфеля.

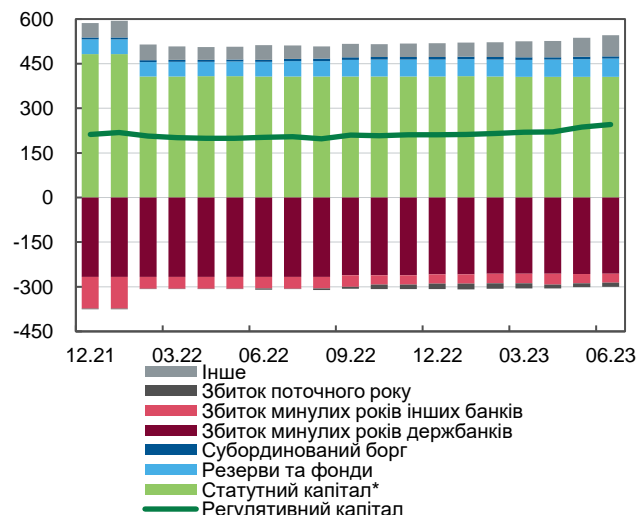
** З урахуванням коригуючих проводок, крім кількох малих банків, які не подали балансові дані з коригуючими проводками.

Адекватність регулятивного капіталу протягом II кварталу зросла на 3.0 в. п., регулятивний капітал сектору – на 11.7%.

Графік 46. Регулятивний капітал та норматив адекватності РК

Графік 47. Структура регулятивного капіталу банків, млрд грн

* Зареєстрований та незареєстрований статутний капітал.

Таблиця 2. Основні показники банківського сектору України¹

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	I.23	II.23
Кількість діючих банків	82	77	75	73	71	67	65	65
Загальні балансові показники (млрд грн) / General balance sheet indicators (UAH billion)²								
Загальні активи	1 840	1 911	1 982	2 206	2 358	2 717	2 794	2 925
у т. ч. в іноземній валюті	755	779	718	746	679	820	871	865
Чисті активи	1 334	1 360	1 493	1 823	2 053	2 352	2 427	2 562
у т. ч. в іноземній валюті	507	495	492	585	583	731	785	780
Валові кредити суб'єктам господарювання ³	864	919	822	749	796	801	773	754
у т. ч. в іноземній валюті	423	460	381	332	292	281	268	259
Чисті кредити суб'єктам господарювання ³	451	472	415	432	540	529	501	484
Валові кредити фізичним особам	171	197	207	200	243	210	206	208
у т. ч. в іноземній валюті	68	61	38	31	21	13	13	13
Чисті кредити фізичним особам	92	114	143	149	200	134	130	136
Кошти суб'єктів господарювання ³	427	430	525	681	800	943	1 025	1 136
у т. ч. в іноземній валюті	163	150	191	233	233	317	355	379
Кошти фізичних осіб ⁴	478	508	552	682	727	933	945	969
у т. ч. в іноземній валюті	244	241	238	285	270	340	355	335
Зміна (р/р, %) / Change (yoy, %)								
Загальні активи	5.9%	3.8%	3.7%	11.3%	6.9%	15.2%	24.0%	24.2%
Чисті активи	6.2%	1.9%	9.8%	22.1%	12.6%	14.5%	23.2%	25.4%
Валові кредити суб'єктам господарювання ³	2.0%	6.3%	-10.6%	-8.8%	6.2%	0.7%	-2.6%	-5.0%
Валові кредити фізичним особам	8.5%	15.3%	5.0%	-3.5%	21.6%	-13.5%	-17.6%	-11.6%
Кошти суб'єктів господарювання ³	3.4%	0.8%	22.1%	29.7%	17.4%	17.9%	43.8%	48.8%
Кошти фізичних осіб ⁴	9.4%	6.3%	8.6%	23.5%	6.6%	28.4%	23.0%	23.2%
Рівень проникнення / Penetration⁵ (%)								
Валові кредити суб'єктам госп. ³ / ВВП	29.0%	25.8%	20.7%	17.7%	14.6%	15.4%	14.4%	12.9%
Чисті кредити суб'єктам госп. ³ / ВВП	15.1%	13.3%	10.4%	10.2%	9.9%	10.2%	9.3%	8.3%
Валові кредити фізичним особам/ ВВП	5.7%	5.5%	5.2%	4.7%	4.5%	4.0%	3.8%	3.6%
Чисті кредити фізичним особам/ ВВП	3.1%	3.2%	3.6%	3.5%	3.7%	2.6%	2.4%	2.3%
Кошти суб'єктів господарювання ³ / ВВП	14.3%	12.1%	13.2%	16.1%	14.7%	18.2%	19.1%	19.4%
Кошти фізичних осіб/ ВВП	16.0%	14.3%	13.9%	16.2%	13.3%	18.0%	17.6%	16.5%
Фінансові результати / Profit or Loss⁶ (млрд грн) / (UAH billion)								
Чисті процентні доходи	53.0	73.0	78.9	84.8	117.6	151.7	46.2	47.4
Чисті комісійні доходи	27.5	37.8	44.0	46.5	58.0	50.1	13.0	12.6
Відрахування в резерви	49.2	23.8	10.7	31.0	3.4	120.2	4.0	0.6
Чистий прибуток/збиток	-26.5	22.3	58.4	39.7	77.4	22.8	33.9	33.7
Довідково: / Memo items:								
гривень/долар США (середнє за період)	26.60	27.20	25.85	26.96	27.29	32.34	36.57	36.57
гривень/долар США (на кінець періоду)	28.07	27.69	23.69	28.27	27.28	36.57	36.57	36.57
гривень/євро (середнє за період)	30.00	32.14	28.95	30.79	32.31	33.98	39.22	39.82
гривень/євро (на кінець періоду)	33.50	31.71	26.42	34.74	30.92	38.95	39.78	40.00

¹ За платоспроможними банками на кожну звітну дату.

² З нарахованими доходами/витратами.

³ Включно з небанківськими фінансовими установами.

⁴ Включно з ощадними сертифікатами.

⁵ ВВП у 2017–2022 рр. без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, окупованих територій у Донецькій та Луганській областях; дані за 2023 рік – використано оцінки ВВП з Інфляційного звіту за липень 2023 року.

⁶ З урахуванням коригуючих проводок.

Примітки.

Джерело інформації – Національний банк України, якщо не зазначено інше. Дані за 2022 і 2023 роки наведено з урахуванням коригуючих проводок (крім даних 1-2 невеликих банків, які не подали балансових даних із коригуючими проводками, залежно від дати).

Сенс Банк у II кварталі розглядається як частина групи банків з іноземним капіталом, якщо не зазначено інше.

До вибірки належать платоспроможні станом на кожну звітну дату банки, якщо не зазначено інше.

У вибірці банків, платоспроможних станом на останню звітну дату, зазначені банки, що приєднані за спрощеною процедурою до інших банків.

Групи банків сформовано згідно з рішенням Комітету НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем.

Державні банки – банки з участю держави Україна в капіталі, за винятком Приватбанку, якщо не зазначено інше.

Іноземні банки – банки, контрольні пакети акцій яких належать іноземним банкам або іноземним фінансово-банківським групам.

Приватні банки – банки, власниками істотної участі в яких є виключно резиденти України.

Дані наведено з урахуванням нарахованих відсотків на кінець періоду (місяць, квартал, рік), якщо не зазначено інше.

Валові кредити – кредити, не скориговані на резерви за активними операціями банків.

Зміна за фіксованим курсом означає, що сума інструменту в іноземній валюті розраховується за курсом на початок періоду.

Дані за кредитами та коштами суб'єктів господарювання включають дані небанківських фінансових установ.

Кошти фізичних осіб включають ощадні сертифікати, якщо не зазначено інше.

Сума компонентів може не збігатися з підсумковою сумою в результаті округлення даних.

Скорочення та аббревіатури:

ВВП	Валовий внутрішній продукт
ДС НБУ	Депозитні сертифікати Національного банку України
МФО	Міжнародна фінансова організація
НБУ	Національний банк України
ОВДП	Облігації внутрішньої державної позики та боргові цінні папери, що рефінансуються НБУ, які обліковуються за: 1) справедливою вартістю через прибутки/збитки, 2) справедливою вартістю через інший сукупний дохід, 3) амортизованою собівартістю.
РК	Регулятивний капітал
CIR	Cost-to-Income Ratio: співвідношення операційних витрат і операційних доходів
ROE	Return on equity: рентабельність власного капіталу
UIRD	Ukrainian Index of Retail Deposit Rates: Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб
в. п.	Відсотковий пункт
грн	Гривня
дол., долар, дол. США	Долар Сполучених Штатів Америки
екв.	Еквівалент
кв.	Квартал
міс.	Місяць
тис.	Тисяча
млн	Мільйон
млрд	Мільярд
од.	Одиниця(-і)
п. ш.	Права шкала
р/р	До аналогічної дати/періоду попереднього року
кв./кв.	До попереднього кварталу
м/м	До попереднього місяця
суб.	Субординований